

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ ਜੇ.

ਨਗਹਿਤਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੋਜਨਾ, ਪੰਜਾਬ - ਜਵਾਬਦਾਰ

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2373

27 ਸਤੰਬਰ 1967 ਈ

1955 ਦਾ XIII) — ਐੱਸ . 43 — ਦਾ ਸਕੋਪ—ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਬਜ਼ਾ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ—ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ- ਦੀ ਹੱਦ- ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ- ਦੇ ਅੰਤਰ- ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਵੈਦਨਸ਼ੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ- ਕਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ- ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ- ਕਿਵੇਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਮਾਲਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (ਏ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ 32-ਐਫਐਫ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੇਲੋੜੀ ਲਚਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਸਵੈਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਅਲਾਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ "ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 43(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ "ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ. ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਲਾਟੀ (ਸੈਟਲਰ) ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਸੈਟਲਰ) ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਵਿਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅੰਤਰੀਵ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਧਾਰਣਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਰਿੱਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਅਨੁਸੂਚੀ A, B ਅਤੇ D ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬੀ.ਆਰ.ਏ.ਗਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੀ ਆਰ ਮਜੀਠੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ) ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ. - ਇਹ 19 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ; 30 ਮਾਰਚ, 1966; ਅਤੇ 30 ਜੂਨ, 1966; ਕੁਲੈਕਟਰ, ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ, ਵੀ. ਬਰਨਾਲਾ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: -

ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ ਨੰ. XIII), (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹੰਡਿਆਇਆ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਥਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 1.5 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 21 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ 'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ; 1961, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਐਫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ 4, ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ; ਜਵਾਬਦਾਤਾ 5; ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਜੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ 17 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ 20 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।, ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ। ਬਾਅਦ

ਵਾਲੇ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 4 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 5 ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ 500, ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਰਕਮ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਜੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ, ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਉਪਾਅ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਧੀਨ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43(1)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਬੁੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1) ਅਤੇ ਨਿਕੋ ਬਨਾਮ ਸਤੋਖ ਸਿੰਘ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਜੀਠੀਆ, ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ J। ਤੋਂ 3, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43(1) (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 'ਐਕਟ' ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਨ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸ: ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ

ਨਿਪਟਾਉਣ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਜੇ ਕਿ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਉਣ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅੱਗੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਬੰਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਾਅ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ^{ਕੇ ਸੀ} ਸੀ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ I ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 “ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਸੀਬਲ ਸੀਮਾ” ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਥ ਹੈ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੱਸੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਅੱਸੀ ਏਕੜ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਕਰੇਗਾ। ਅਧਿਆਇ II ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ III ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਧਾਰਾ 26 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3), ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਬੋਝਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਅਧਿਆਇ IV-A ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਛੱਤ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਏ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ

ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਬੀ ਅਤੇ 32-ਬੀਬੀ ਵਿੱਚ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਸੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਡੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਪੇਪਰਸ ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਡੀਡੀ ਪ੍ਰੋ ਵਿਡੀਓਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ, ਨਿਰਣੇ, ਆਦਿ, ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਈ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਰਕਬਾ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-F ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-FF ਕੁਝ ਟਰਾਂਸਫਰਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਜੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 32-ਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-H ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਕਦ ਜਾਂ ਬਾਂਡ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਦ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32-J ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32-E ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਮਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ, 1960. ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 ਅਤੇ 8 ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 8f ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਸਵੇਦਰੀ ਸਾਬਕਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 10 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਾਰਮ V ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 11 ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 32-F ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਅਲਾਟੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ (ਅਲਾਟੀ) ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੈਰਾ 12(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸਨੀਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ; ਜ਼ਮੀਨ ਜਦੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸਨੀਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬਕਾਏ ਹੋਣ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਉਪ-ਪੈਰਾ (2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੈਟਲਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾ 13 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ IV-B ਭੂਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VI ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਫੁਟਕਲ' ਹੈ, ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਬੇਦਖਲੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ, ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਜੋ ਕਦੇ ਉਸ ਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ 'ਸਪਲੱਸ ਏਰੀਆ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ - ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 32-ਜੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। "ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਇਹ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਆਦਿ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਖੱਤਰੀਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖੋਸਲਾ (1956-57 ਦੇ ਮਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੰਬਰ 232) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

- 17 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 43 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸਹੀ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿੱਤਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਖਿਪ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 43 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 43 ਪਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੀ ਲਿਆਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਖਿਪ ਉਪਾਅ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। . . "

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 43 ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਜੀਵ ਹਨ। ਧਾਰਾ 43(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ "ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। . ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1955 ਦੀ ਮਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 385) ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। , "ਕਿ ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਵਰਗਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ," ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਦੁਆਰਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ।

ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 43(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ "ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਅਯੋਗ" ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੋਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ! ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਲਾਟੀ (ਸੈਟਲਰ)* ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਫੰਕਟਸ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਅਜਨਬੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਲਾਟੀ (ਸੈਟਲਰ) ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਖੁਦ-ਖੁਦ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੁਧਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਬੁਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (1), ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਥੇ, ਆਪਸੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਡੋਲੋਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਈ, ਜਦੋਂਕਿ * ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਢਿੱਲਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਢਿੱਲਵਾਂ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਦ

ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ **ਬਨਾਮ** ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ, ਆਦਿ (ਟੇਕ ਚੈਕਟ, ਜੇ.)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਦਮ 'ਤੇ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਗਰੇਵਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ 1 ਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਮੈਂ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ— ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਟੇਕਚੰਦ, ਜੇ.

ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਸਹਿਗਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

!~

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ

|

'§ ਰ

-

\ |

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 177

^

ਟੀ* 27 ਸਤੰਬਰ 1967

ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ 1)-5. 123 — ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ — ਦਾਇਰੇ ਦਾ — ਰਾਜ ਦੇ **ਰਿਕਾਰਡ ਜਿਸ ਵਿਚ** ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ **ਲਈ** ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ, ਕਈ ਗੱਤੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। — **ਕੀ** ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ— ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ — ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ — ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ — ਕਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੀਵਿਯਾਨ (1950) — ਕਲਾ. 226 ਅਤੇ 311— ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੀ ਗੜਬੜ — ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ